

Promotor: prof. dr hab. Hanna Paluszkiewicz

Doktorant: mgr Hubert Kocur

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Analiza dogmatycznoprawna e-czynności procesowych w polskim prawie karnym procesowym”

STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszej rozprawy doktorskiej jest przedstawienie e-czynności procesowych w prawie karnym procesowym oraz dokonanie ich oceny w świetle zasad procesowych kształtujących model polskiego procesu karnego.

Wyniki przeprowadzonych badań udowodniły założoną na wstępie hipotezę, że poczynione przez ustawodawcę zmiany w prawie karnym procesowym odnoszące się do możliwości przeprowadzania niektórych czynności procesowych na odległość z wykorzystaniem urządzeń technicznych zapewniających jednoczesny, bezpośredni przekaz obrazu i dźwięku (urządzeń elektronicznych), wykreowały nowy rodzaj czynności procesowych, które powinny być z uwagi na swoją odrębność formalną nazywane e-czynnościami procesowymi.

Celem badań było także przedstawienie problematyki e-czynności procesowych, na tle szeroko ujmowanych uwarunkowań technicznych w ramach postępującej informatyzacji wymiaru sprawiedliwości. Obie te kwestie nie mogą bowiem zostać rozdzielone, są ze sobą silnie sprzężone, a normatywny kształt e-czynności procesowych zawsze będzie ich pochodną.

Całość rozważań została podzielona na pięć rozdziałów.

W Rozdziale I przedstawiono technologiczne tło e-czynności procesowych. Pochylnono się w nim nad pojęciami związanymi z technologicznymi zmianami zachodzącymi w wymiarze sprawiedliwości wskazując na występujące w doktrynie nieścisłości w zakresie posługiwania się przedmiotową nomenklaturą i podejmując próbę jej uporządkowania. Zwrócono również uwagę na wielowymiarowy wpływ informatyzacji na proces karny, poprzez wskazanie stwarzanych tym korzyści, jak i zagrożeń.

Rozdział II stanowi wprowadzenie do zagadnienia e-czynności procesowych w prawie karnym procesowym. Sformułowano w nim definicję tego pojęcia z uwzględnieniem ustaleń odnośnie do ich związku z urządzeniami elektronicznymi. W Rozdziale tym podjęto również próbę określenia relacji pomiędzy zwykłymi czynnościami procesowymi, a e-czynnościami, rozważając ich wykluczanie się i koegzystencję.

Rozdział III przedstawia wyniki przeprowadzonych badań i ustalenia w zakresie okoliczności modalnych właściwych dla e-czynności procesowych. Wskazano w nim krąg uprawnionych i zobowiązanych do e-czynności procesowych uczestników postępowania. Zwrócono również uwagę na czas, miejsce oraz – kluczową dla e-czynności – elektroniczną formę. Przedmiotem tego Rozdziału były również rozważania poświęcone utrwalaniu tych czynności procesowych.

Rozdział IV poświęcony został przedstawieniu kształtu normatywno-technicznego wybranych e-czynności procesowych, których katalog obejmuje: m.in. e-czynność przesłuchania podejrzanego, e-czynność przesłuchania świadka, e-czynność wywołania sprawy, a także czynności złożonej częściowo z e-czynności procesowych prostych, w postaci rozprawy hybrydowej. Poddanie ww. e-czynności ocenie w świetle zasad procesu karnego pozwoliło ustalić, czy ustawodawca wprowadzając je do prawa karnego procesowego zachował gwarancje rzetelnego procesu.

W Rozdziale V zaprezentowano postulaty *de lege ferenda* odnoszące się do kluczowych dla dalszej informatyzacji procesu karnego kwestii. Dotyczą one wprowadzenia elektronicznego uwierzytelniania e-czynności procesowych, utrwalania ich przebiegu za pomocą elektronicznego protokołu wraz z prowadzeniem automatycznej transkrypcji z postaci dźwiękowej na tekstową oraz wprowadzeniem w pełni elektronicznych akt sprawy karnej. W tej części rozprawy poddano również krytycznej ocenie zgłoszoną w piśmiennictwie propozycję wyodrębnienia odrębnej zasady procesowej, która zakresowo wpisuje się w zagadnienie e-czynności procesowych.

Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem metody dogmatyczno-prawnej, właściwej dla dyscypliny nauk prawnych oraz najbardziej adekwatnej dla dokonania prezentacji podjętego tematu. Analizie poddano akty prawne relewantne dla badanych kwestii, nieliczne orzecznictwo polskich sądów oraz piśmiennictwo.

Podjęte w pracy rozważania zostały przeprowadzone na podstawie stanu prawnego na dzień 10.10.2024 r.

Kca
24.10.2024.